

BACKGROUND REPORT

PRAGUE PRAŽSKÝ
STUDENT STUDENTSKÝ
SUMMIT

WTO

**Liberalizace obchodu zeleným
zbožím**

Autor: Zdeněk Machala
Imprimatur: Vojtěch Bahenský, Petra Macků
Jazyková úprava: Jakub Kopřiva, Lukáš Červinka
Grafická úprava: Jan Hlaváček, Petra Macků

Model OSN

Vydala Asociace pro mezinárodní otázky pro potřeby XX. ročníku Pražského studentského summitu.

© AMO 2014

Asociace pro mezinárodní otázky
Žitná 27, 110 00 Praha 1
Tel./fax: +420 224 813 460, e-mail: summit@amo.cz
IČ: 65 99 95 33

www.amo.cz

www.studentsummit.cz

1 Zelené zboží

Umožnit optimální využití přírodních zdrojů v souladu s cíli udržitelného rozvoje a usilovat o ochranu a zachování životního prostředí. Tyto cíle zakotvené v preambuli Dohody z Marrakéše¹ jdou ruku v ruce s liberalizací a odstraňováním technických překážek obchodu.² Jednou z nejefektivnějších cest ochrany životního prostředí z pohledu WTO je liberalizace obchodu takzvaným zeleným zbožím. Ačkoliv definice přes několikero pokusů neexistuje, v kontextu WTO se tento pojem využívá pro širokou skupinu výrobků, dílů a materiálů, které svou funkcí či vlastnostmi pomáhají životnímu prostředí či jeho ochraně. Může se jednat například o přístroje generující čistou energii, přístroje sanace či měřicí a monitorovací zařízení. Liberalizace obchodu této kategorie zboží podporuje udržitelný rozvoj a je prospěšná pro životní prostředí, pro mezinárodní obchod i pro budoucí rozvoj této oblasti.³

Hodnota obchodu s ekologickým zbožím je již dnes odhadována na bilion dolarů ročně⁴ a nadále roste. Oblast jako taková zahrnuje nejmodernější technologie a neustále se vyvíjí. To však představuje největší problém při vyjednávání. Na jednotné definici zeleného zboží se WTO doposud nedokázalo shodnout. Oblast je příliš široká, jednotlivé výrobky jsou v mnohých případech kontroverzní a jejich prospěšnost závisí na způsobu využití. I z těchto důvodů byla tato problematika dlouho odkládána, nyní se však vrací na agendu WTO a ministři stojí před výzvou najít konsenzuální řešení.

2 Vývoj liberalizace zeleného zboží

Jedním z hlavních cílů WTO je udržitelný rozvoj skrze liberalizaci mezinárodního obchodu. Především za účelem hlubšího porozumění provázanosti obchodu a životního prostředí byl v roce 1994 založen Výbor pro obchod a životní prostředí (*Committee on Trade and Environment*).⁵ Funguje především jako výzkumný a poradní orgán. Mnohdy plní rovněž funkci prostředníka při jednání jednotlivých členů. Plní 2 hlavní úkoly:

- Určovat vztah mezi obchodními opatřeními a environmentálními opatřeními s cílem podpory udržitelného rozvoje.
- Vydávat vhodná doporučení o tom, zda jsou případné změny multilaterálního obchodního systému nutné a kompatibilní s otevřeným, spravedlivým a nediskriminačním charakterem systému.

Jeho agendou je tak například liberalizace obchodu ekologickým zbožím, transparentnost ekologických opatření, duševní vlastnictví či ekologické služby⁶. V roce 2001 byl mandát výboru potvrzen, a i nadále tak výbor hraje důležitou roli při jakémkoliv jednání o životním prostředí a obchodu.

Již v roce 2001 se také ministři v čl. 31 odst. 3 Deklarace z Dauhá zavázali jednat o snižování tarifních i netarifních překážek obchodu s environmentálním zbožím a službami (*environmental goods and services*).⁷ Jednání mají formu zvláštních zasedání Výboru pro obchod a životní prostředí. Ačkoliv je liberalizace zeleného zboží jednou z priorit Rozvojové

¹ Smlouva o založení Světové obchodní organizace (WTO).

² WORLD TRADE ORGANIZATION. An introduction to trade and environment in the WTO [online]. 2014 [cit. 2014-07-24]. Dostupné z: http://www.wto.org/english/tratop_e/envir_e/envt_intro_e.htm.

³ Eliminating trade barriers on environmental goods and services [online]. 2014 [cit. 2014-07-25]. Dostupné z: http://www.wto.org/english/tratop_e/envir_e/envir_neq_serv_e.htm.

⁴ Global Business Supports an Ambitious and Rapid Conclusion to an Environmental Goods Agreement at the World Trade Organization [online]. 2014 [cit. 2014-07-25]. Dostupné z: http://www.nftc.org/default/Trade%20Policy/WTO_Issues/EGA-Global-Industry-Letter-070814.pdf.

⁵ The Committee on Trade and Environment [online]. 2014 [cit. 2014-07-25]. Dostupné z: http://www.wto.org/english/tratop_e/envir_e/wrk_committee_e.htm.

⁶ Seznam bodů agendy dostupný na internetových stránkách WTO: http://www.wto.org/english/tratop_e/envir_e/cte00_e.htm.

⁷ Ministerská deklarace dostupná z: http://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min01_e/mindecl_e.htm#tradeenvironment.

agendy z Dauhá (*Doha Development Agenda, DDA*), nedokázali se ministři shodnout ani na způsobu a rozsahu liberalizace a nevznikla ani žádná konkrétní iniciativa, která by posunula jednání kupředu. Obchod se zeleným zbožím nicméně nabýval na důležitosti a především vyspělé státy dále o liberalizaci usilovaly. První úspěch tak byl zaznamenán mimo WTO.

2.1 APEC

V roce 2011 se Asijsko-pacifické hospodářské společenství (APEC) zavázalo snížit importní i exportní cla zeleného zboží na nejvýše 5 % do roku 2015.⁸ O rok později, 9. 9. 2012, vydali představitelé států APEC společné prohlášení, ve kterém představili Seznam ekologického zboží APEC (*APEC List of Environmental Goods*) a potvrdili svůj závazek liberalizovat zboží na tomto seznamu.⁹ Tento závazek má velký politický význam – historicky poprvé se skupina států shodla na jednotném seznamu ekologického zboží, které bude liberalizováno. Nutno ovšem doplnit, že se jedná pouze o politický závazek. APEC nemá žádný účinný mechanismus vynutitelnosti.

2.1.1 Seznam ekologického zboží APEC

Seznam se skládá z 54 šestimístných položek Harmonizovaného systému (*Harmonized Commodity Description and Coding System, dále HS*). HS je celosvětově využívanou normou pro identifikaci položek celního sazebníku (*tariff line*). Jednotlivé položky různých úrovní charakterizují kategorii zboží. Délka podnadpisu je nepřímo úměrná rozsahu kategorie. Například dvoumístný (HS2) kód popisuje široké kategorie zboží, osmimístný (HS8) kategorie velmi úzké (jednotlivé zboží). Nejjemnější rozlišení poskytuje úroveň HS10.¹⁰ Uvedme si příklad položky 8541.

8541 10	Diody, jiné než fotosenzitivní nebo diody vyzařující světlo (LED)
8541 21	Tranzistory, jiné než fotosenzitivní tranzistory
8541 30	Tyristory, diaky a triaky, jiné než fotosenzitivní zařízení
8541 40	Fotosenzitivní polovodičová zařízení, včetně fotovoltaických článků, též sestavených do modulů nebo zabudovaných do panelů; diody vyzařující světlo (LED)
8541 50	Ostatní polovodičová zařízení
8541 60	Zamontované piezoelektrické krystaly
8541 90	Části a součásti

První dvojčíslí (85) označuje nejširší kategorii popsanou jako „Elektrické stroje, přístroje a zařízení a jejich části a součásti; přístroje pro záznam a reprodukci zvuku, přístroje pro záznam a reprodukci televizního obrazu a zvuku a části, součásti a příslušenství těchto přístrojů.“ Druhé dvojčíslí (41) vymezuje kategorii užší – „Diody, tranzistory a podobná polovodičová zařízení; fotosenzitivní polovodičová zařízení, včetně fotovoltaických článků, též

⁸ APEC. 2011 Leaders' Declaration [online]. 2011 [cit. 2014-07-26]. Dostupné z: http://www.apec.org/Meeting-Papers/Leaders-Declarations/2011/2011_aelm.aspx.

⁹ APEC. 2012 Leaders' Declaration [online]. 2012 [cit. 2014-07-26]. Dostupné z: http://www.apec.org/Meeting-Papers/Leaders-Declarations/2012/2012_aelm.aspx.

¹⁰ Vzhledem k neustálému vývoji nových produktů, zániku starých a splývání některých produktů (například v dnešní době televize nemusí být již jen televizí, ale může být i monitorem pro počítač), je nutné HS aktualizovat a následně převádět celní sazebníky jednotlivých členů WTO do aktuálních verzí HS. Aktualizace probíhá každých 5 let pod hlavičkou Světové celní organizace (World Customs Organization, WCO) a vznikají tak různé verze HS (například HS(2002) je HS z roku 2002, HS(2007) je HS z roku 2007. Nejnovější je sazebník HS(2012)). Převod celních sazebníků se nazývá transpozice HS a jedná se o velmi složitý proces zahrnující i vyjednávání mezi jednotlivými členy.

sestavených do modulů nebo zabudovaných do panelů; diody vyzařující světlo (LED); zamontované piezoelektrické krystaly.“¹¹ Poslední dvojčíslí poté určuje specifickou kategorii výrobků. Právě HS6 využívá seznam APEC k identifikaci ekologického zboží.

APEC navíc přidává položku „další specifikace produktu“ – ex outs – která kategorii dále vymezuje, vybírá z ní pouze určité zboží. Pro představu je zde přiložena jedna položka ze seznamu - fotovoltaické články.

HS (2012)	Popis HS kódu	EX-OUT / DALŠÍ specifikace produktu	POZNÁMKY / Přínos pro životní prostředí
854140	Diody, tranzistory a podobná polovodičová zařízení; fotosenzitivní polovodičová zařízení, včetně fotovoltaických článků, též sestavených do modulů nebo zabudovaných do panelů; diody vyzařující světlo. [C, J, NZ, US, K, HK, CT, Au, Th, S, M, BD] Diody, tranzistory a podobná polovodičová zařízení; fotosenzitivní polovodičová zařízení, včetně fotovoltaických článků, též sestavených do modulů nebo zabudovaných do panelů; diody vyzařující světlo. [M] Solární články (85414020) [Ch]	Fotovoltaické články, moduly a panely. [Ca, J, NZ, US, K, HK, CT, Au, BD] fotosenzitivní polovodičová zařízení, včetně fotovoltaických článků, bez ohledu na modulovou či panelovou konstrukci; diody emitující světlo [M]	Solární fotovoltaické články vyrábí elektřinu bez vlivu na životní prostředí (bez emisí, hluku a generace tepla). Jsou zejména vhodné k výrobě elektřiny v místech vzdálených od elektrické sítě. [Ca, J, NZ, US, K, CT, Au, Th, M, BD] Vyrábět elektřinu šetrně k životnímu prostředí (bez emisí a hluku). [S] Solární články jsou šetrné k životnímu prostředí (bez emisí, hluku) a jsou zejména použitelné jako zdroj v odlehlých oblastech. [Ch]

V prvním sloupci najdeme šestimístný HS kód skupiny zboží. Popis HS kódu dále rozvádí, jaké zboží do skupiny patří v jednotlivých zemích. Další specifikace (Ex-outs) poté z této skupiny vybírají pouze zboží prospěšné životnímu prostředí.

Zboží na seznamu můžeme rozdělit do pěti hlavních skupin¹².

- **obnovitelné zdroje energie** – solární panely, větrné a plynové turbíny, kotle na biomasu,
- **technologie čištění odpadních vod** – filtry, UV desinfekční zařízení,
- **technologie kontroly znečištění ovzduší** – katalyzátory, odsiřovací zařízení,
- **technologie nakládání s pevnými odpady** – drtiče, spalovací zařízení,
- **přístroje monitorování životního prostředí.**

Závazek liberalizovat ekologické zboží podle seznamu je první úspěšná iniciativa, není to však komplexní řešení problematiky. Jedná se o jednorázové opatření a jakákoliv budoucí aktualizace tohoto seznamu je tak potenciálním problémem. Taktéž nejsou nijak ošetřeny netarifní překážky a jiné bariéry obchodu.

¹¹ Všeobecná pravidla pro interpretaci Harmonizovaného systému [online]. 2011 [cit. 2014-07-26]. Dostupné z: <http://www.celnideklaracebrno.cz/wp-content/uploads/2011/03/Celn%C3%AD-sazebn%C3%ADK-Kapitoly-41-98.pdf> .

¹² Kompletní seznam k dispozici zde: http://www.apec.org/Meeting-Papers/Leaders-Declarations/2012/2012_aelm/2012_aelm_annexC.aspx .

2.2 Iniciativa zelené zboží

V návaznosti na úspěchy APEC se 24. 1. 2014 14 členů WTO zavázalo zahájit jednání o liberalizaci obchodu zeleným zbožím na půdě WTO.¹³ Konkrétně k jednacímu stolu zasedly Austrálie, Kanada, Čína, Kostarika, Tchaj-wan, EU, Hong Kong (Čína), Japonsko, Korea, Nový Zéland, Norsko, Švýcarsko, Singapur a USA. Tyto státy společně představují 86% veškerého obchodu se zeleným zbožím.¹⁴ Hlavním cílem iniciativy je vytvoření Dohody o ekologickém zboží (*Environmental Goods Agreement, dále EGA*), která bude stavět na Seznamu ekologického zboží APEC. Formálně byla jednání o této dohodě zahájena 8. 7. 2014.¹⁵ Do procesu tvorby dohody mohou zasáhnout všichni členové WTO tím, že se rozhodnou zasednout k jednacímu stolu formálním přistoupením k iniciativě. Tuto možnost aktuálně zvažuje řada členů WTO. Na druhé straně je řada členů WTO, kteří se k této iniciativě staví skepticky, ať už z politických nebo věcných důvodů.

3 Dohoda o ekologickém zboží

Členové zapojení do iniciativy zeleného zboží se shodli, že EGA má být základním kamenem liberalizace obchodu ekologickým zbožím. V první fázi si klade za cíl odstranit tarifní bariéry na celé škále ekologického zboží. Definice zeleného zboží nebyla nalezena a nejspíše se na ní členové WTO nikdy neshodnou. Na řadu tak přichází výběr jednotlivých kategorií zboží a tvrdé vyjednávání o zahrnutí jednotlivých položek. Základ, který představuje Seznam ekologického zboží APEC, chtějí někteří členové rozšířit. Otázkou také zůstává, zda zachovat další specifikace produktu – ex outs. Ty, z již úzkých kategorií produktů, dále vybírají konkrétní zboží. Často se přitom jedná o citlivé produkty pro některé členy z pohledu domácího průmyslu. V některých případech toto omezení může být ku prospěchu životního prostředí, jindy pouze brání liberalizaci.

Ministři také musí zvážit způsob liberalizace výsledného seznamu. Cílem EGA je kompletní zrušení cel na ekologické zboží. Na ministrech závisí, jakým tempem, a za jakých podmínek, bude liberalizace postupovat. Jedno již známé řešení je snížení cel na určitou hranici do stanoveného data. To však nijak nepostihuje zboží s již nízkými celními sazbami a nijak neřeší další vývoj. EGA přitom má být zaměřená na budoucnost a v dalších fázích má pokrývat i netarifní bariéry obchodu a služby spojené s ekologickým zbožím. Na toto rozšíření jednání tlačí několik významných členů, naopak jiní se obávají přílišného prodloužení jednání a nejistoty výsledku.

Netarifní opatření mají u ekologického zboží velký význam. WTO dovoluje použití technických překážek v určitých případech, například k ochraně lidského zdraví či právě k ochraně životního prostředí. Často jsou tak pod zástěrkou dobrých úmyslů zaváděna protekcionistická opatření, která volný obchod omezují. Technickými překážkami se ve WTO zabývá Výbor TBT (*Technical barriers to trade committee*), ekologické zboží je však specifické a zůstává otázkou, zda nevyžaduje svou vlastní úpravu těchto pravidel. Stejně tak jsou problematická antidumpingová opatření. Ty slouží k ochraně domácích výrobců v případě dumpingu¹⁶ a jsou v rámci WTO za určitých podmínek povolené. V současnosti jsou například ze strany EU a USA uvalena antidumpingová opatření na solární panely vyráběné v Číně.

¹³ JOINT STATEMENT REGARDING TRADE IN ENVIRONMENTAL GOODS [online]. 24. 1. 2014 [cit. 2014-07-27]. Dostupné z: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2014/january/tradoc_152095.pdf.

¹⁴ Office of the United States trade representative: *FACT SHEET: WTO Environmental Goods Agreement: Promoting Made-in-America Clean Technology Exports, Green Growth and Jobs* [online]. 8. 7. 2014 [cit. 2014-07-27]. Dostupné z: <http://www.ustr.gov/about-us/press-office/fact-sheets/2014/July/WTO-EGA-Promoting-Made-in-America-Clean-Technology-Exports-Green-Growth-Jobs>.

¹⁵ JOINT STATEMENT REGARDING THE LAUNCH OF THE ENVIRONMENTAL GOODS AGREEMENT NEGOTIATIONS [online]. 8. 7. 2014 [cit. 2014-07-27]. Dostupné z: http://eeas.europa.eu/delegations/wto/documents/press_corner/final_joint_statement_green_goods_8_july_2014.pdf.

¹⁶ Export výrobku pod cenou, za kterou je prodáván na vnitřním trhu exportéra.

Takováto opatření však brzdí nástup zelených technologií a jsou tak v rozporu s cílem chránit životní prostředí.

V budoucnu by měla EGA pokrývat i ekologické služby. Ty jsou neodmyslitelně spjaté s ekologickým zbožím. WTO se především soustředí na činnosti zaměřené na zmírnění změny klimatu. Debaty se vedou zejména o kanalizačních, komunálních a hygienických službách. Ministři musí rozhodnout, zda pro tyto ekologické služby nevytvořit speciální ustanovení ve Všeobecné dohodě o obchodu službami (*General Agreement on Trade in Services – GATS*), případně jaká zvýhodnění by toto usnesení mělo obsahovat.

Ideální Dohoda o ekologickém zboží by v budoucnu měla obsahovat vše výše zmíněné. Možné je ovšem i vyjednávání po fázích, tedy rozhodnutí o liberalizaci cel spojené s rozhodnutím zahájení jednání o netarifních překážkách (a)nebo službách. V nejbližší době s největší pravděpodobností ministři představí pouze první fázi, liberalizaci ekologického zboží. I taková dohoda by byla historickým úspěchem a prospěla by všem členským státům WTO, nejen skupině iniciativy. EGA totiž počítá s uplatněním doložky nejvyšších výhod (*most favoured nation*). I tento aspekt, tedy možnost začlenění dohody do systému WTO a možnost přístupu nových členů, je nanejvýš důležitým elementem jednání, do kterého se formálně či neformálně musí zapojit všichni ministři.

3.1 Doložka nejvyšších výhod

Nediskriminace – zacházení dle položky nejvyšších výhod – je jedním ze základních principů, kterým se řídí všechny smlouvy WTO. V praxi doložka znamená, že všichni členové WTO mají nárok na stejné zacházení jako nejvíce zvýhodněný člen.¹⁷ Státy tak nemohou poskytovat rozdílné podmínky svým partnerům, kteří jsou členy WTO. Pravidla samozřejmě znají výjimky, které jsou nutné k poskytování preferencí na základě bilaterálních a regionálních dohod.

Doložka nejvyšších výhod v případě EGA zajišťuje, že jakéhokoliv případné snížení cla zeleného zboží mohou využít všichni členové WTO. Snižovat cla však musí pouze signatáři dohody. Aby dohoda nabyla účinnosti, musí být schválena "kritickým množstvím" členů. Na základě vyjednávání o dohodě ITA můžeme předpokládat, že "kritické množství" znamená účast členů, které zastupují 90 % a více světového obchodu v projednávané oblasti.¹⁸ Již nyní přislíbili účast na vyjednávání členové, kteří představují 86 % světového obchodu. Dohoda však ani zdaleka není blízko implementaci.

4 Výzvy

Ministři před sebou mají dlouhá jednání nad spornými body dohody. Největší problém tradičně představuje klasifikace zeleného zboží. Někteří členové například argumentují, že zelené je i zboží vyráběné ekologickou cestou. V současném pojetí je to však zboží, které svou funkcí zlepšuje životní prostředí. Problémy s definicí se současná iniciativa snaží obejít seznamem, na kterém se musí všichni členové shodnout. Seznam však nikdy neobsáhne celou kategorii zboží. Na jeho finální složení navíc mohou mít větší vliv národní zájmy členů než reálná prospěšnost výrobků životnímu prostředí. I z těchto důvodů někteří členové, v čele s Brazílií a Indií, stále novou dohodu založenou na seznamu odmítají. Jiná alternativa však zatím předložena nebyla a využití seznamu tak zůstává nejschůdnější možností pro další diskusi.

¹⁷ Principles of the trading system services [online]. 2014 [cit. 2014-07-27]. Dostupné z: http://www.wto.org/english/thewto_e/whatis_e/tif_e/fact2_e.htm.

¹⁸ International center for sustainable development: "Green goods" trade initiative kicks off in Davos [online]. 28. 1. 2014 [cit. 2014-07-28]. Dostupné z: <http://www.ictsd.org/bridges-news/biores/news/%E2%80%9Cgreen-goods%E2%80%9D-trade-initiative-kicks-off-in-davos>.

Při využití seznamu musí být vyřešena jeho aktualizace. Ekologické technologie prochází rychlým vývojem a seznam musí reflektovat změny reálné situace. Mohou se objevit zcela nové technologie, stávající naopak mohou zastarat. Stanovit se musí především frekvence revizí. Otázkou také zůstává, kdo by měl revize provádět.

I po zdárném dokončení textu dohody není zdaleka vyhráno. Pro naplnění hlavního cíle iniciativy musí být výsledná dohoda přijata pokud možno všemi členskými státy WTO. Přistoupení k dohodě má však být na bázi dobrovolnosti. Momentálně nedosahují zúčastnění členové ani standardního kritického množství (to ovšem může být sjednáno na jiné úrovni) potřebného k aplikaci doložky nejvyšších výhod. V následujících jednáních bude klíčové získat podporu co nejvíce členů, ideálně velkých hráčů na poli environmentálních technologií.

5 Závěr

Liberalizovat zelené zboží se ministři WTO zavázali již v roce 2001. Dosud však všechna jednání ztroskotala. Liberalizace ekologického zboží je přitom jedna z nejefektivnějších cest, jak může WTO pomoci ochraně životního prostředí. Zrušení cel urychlí šíření zelených technologií, které mají potenciál snížit světovou závislost na fosilních palivech, snížit emise skleníkových plynů, snížit dopady odpadů na životní prostředí či zlepšit možnosti a dostupnost recyklace. Ministři teď mají díky nové iniciativě šanci učinit první krok k liberalizaci ekologického zboží před koncem Rozvojového kola z Dauhá, a dostát tak svým závazkům.

Doporučené zdroje:

Oficiální webové stránky Světové obchodní organizace (www.wto.org)

Doporučuji především komentář generálního ředitele k iniciativě zeleného zboží¹⁹, který shrnuje aktuální dění na půdě WTO.

Kompletní seznam zeleného zboží APEC

Slouží k pochopení systému výběru ekologického zboží, umožňuje najít nedostatky.

http://www.apec.org/Meeting-Papers/Leaders-Declarations/2012/2012_aelm/2012_aelm_annexC.aspx

International Centre for Trade and Sustainable Development

Nezisková organizace zabývající se problematikou obchodu a udržitelného rozvoje. Komentuje dění kolem liberalizace zeleného zboží. Například komentář k nové iniciativě²⁰.

<http://www.ictsd.org/>

Webové stránky obchodních zastoupení států angažovaných v iniciativě

Stránky evropské komise - <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/>;
<http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1116>

Úřad obchodního zastoupení Spojených států - <http://www.ustr.gov/> ;
<http://www.ustr.gov/about-us/press-office/fact-sheets/2014/July/WTO-EGA-Promoting-Made-in-America-Clean-Technology-Exports-Green-Growth-Jobs>

¹⁹ Dostupný na internetových stránkách WTO: http://www.wto.org/english/news_e/news14_e/envir_08jul14_e.htm .

²⁰ Dostupný na internetových stránkách ICTSD: <http://www.ictsd.org/bridges-news/biores/news/%E2%80%9Cgreen-goods%E2%80%9D-trade-initiative-kicks-off-in-davos> .

Seznam použitých zdrojů:

WORLD TRADE ORGANIZATION. Activities of the WTO and the challenge of climate change [online]. 2014 [cit. 2014-07-29]. Dostupné z:

http://www.wto.org/english/tratop_e/envir_e/climate_challenge_e.htm .

WORLD TRADE ORGANIZATION. Eliminating trade barriers on environmental goods and services [online]. 2014 [cit. 2014-07-29]. Dostupné z:

http://www.wto.org/english/tratop_e/envir_e/envir_neg_serv_e.htm .

WORLD TRADE ORGANIZATION. Azevêdo welcomes launch of plurilateral environmental goods negotiations [online]. 2014 [cit. 2014-07-29]. Dostupné z:

http://www.wto.org/english/news_e/news14_e/envir_08jul14_e.htm .

VOSSENAAR, Rene. ICTSD. The APEC List of Environmental Goods [online]. 2013 [cit. 2014-07-29]. Dostupné z: <http://www.ictsd.org/downloads/2013/06/the-apec-list-of-environmental-goods.pdf> .

ASIA-PACIFIC ECONOMIC COOPERATION. APEC 2012 leader's declaration [online]. 2012 [cit. 2014-07-29]. Dostupné z: http://www.apec.org/Meeting-Papers/Leaders-Declarations/2012/2012_aelm.aspx .

ASIA-PACIFIC ECONOMIC COOPERATION. APEC 2012 leader's declaration: ANNEX C - APEC List of Environmental Goods [online]. 2012 [cit. 2014-07-29]. Dostupné z:

http://www.apec.org/Meeting-Papers/Leaders-Declarations/2012/2012_aelm/2012_aelm_annexC.aspx .

IISD. The Green Goods Agreement: Neither green nor good? [online]. 2014 [cit. 2014-07-29]. Dostupné z: http://www.iisd.org/pdf/2014/commentary_green_goods.pdf .

WORLD TRADE ORGANIZATION. The Committee on Trade and Environment ('regular' CTE) [online]. 2014 [cit. 2014-07-29]. Dostupné z:

http://www.wto.org/english/tratop_e/envir_e/wrk_committee_e.htm .

EU in joint launch of WTO negotiations for green goods agreement [online]. 2014 [cit. 2014-07-29]. Dostupné z: <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1017> .

The 'Green Goods Initiative': Liberalising trade in environmental goods and services [online]. 2014 [cit. 2014-07-29]. Dostupné z:

<http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1116> .

WORLD TRADE ORGANIZATION. Items on the CTE's Work Programme [online]. 2014 [cit. 2014-07-29]. Dostupné z: http://www.wto.org/english/tratop_e/envir_e/cte00_e.htm .

Top partneři

Generální partner
Modelu OSN

Hlavní partner
Modelu OSN

Hlavní partner Modelu NATO

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Model NATO is co-sponsored by
the North Atlantic Treaty Organization

Hlavní partner Modelu EU

Partner konference

Univerzitní
partner

Partner zahájení

Partner jednání

Partneři Modelů

Mediální partneři

Hlavní mediální partner

Hlavní mediální partner

Partner Chronicle

**Asociace
pro mezinárodní
otázky**
Association
for International
Affairs

Pražský studentský summit
projekt Asociace pro mezinárodní otázky